

Labod izhaja štirinajstnevno v nakladi 2650 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Odgovorna urednica Lidija Jež — Priprava za tisk: DIC Novo mesto — Tisk: Tiskarna Novo mesto

labod

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

LETO 13

NOVO MESTO, 22. DECEMBRA 1987

ŠTEVILKA 18/19

ne želimo biti slepi potniki...

Izteka se leto, v katerega smo stopili z velikimi pričakovanji, kaj vse se bo v njem dogodilo novega. Pričakovali smo, da bomo smelo obrnili našo skupno barko proti vetru in se začeli prebijati v mirnejše vode. Morebiti smo to celo poizkušali, toda ugotovili smo, da imamo raztrgana jadra. Tako se je situacija poslabšala, pogoji za gospodarjenje izredno zaostri, kupna

moč občanov je občutno padla, pretresale so nas različne afe in socialni nemiri. Leto tako končujemo z novimi ukrepi za stabilizacijo nacionalnega gospodarstva in zamrznitvami. Ponovno smo razobesili parole: bolje gospodariti, več izvažati, manj trošiti itd. In po tem slednjem je to leto podobno nekaterim drugim v naši zgodovini.

Vsa jugoslovanska bratovščina je polna pričakovanj, kaj nam bo prineslo leto, ki prihaja. Nič dobrega, če nočemo lagati drug drugemu. In laži, pričakovanj, obljub, resolucij, paketov, ukrepov in podobnih poslastic smo se že najedli. Vse tako kaže, da morajo stvari dobiti prizvok »nacionalne katastrofe« da se zganejo ustrezni mehanizmi, zarjaveli zaradi samozadovoljstva, zaradi razmišljanj: bomo že kako, mi to »možemo«, bile so že težje situacije ipd.

In kaj nam v resnici ponuja leto, ki prihaja?

Slabšo gospodarsko situacijo kot letos. Nadaljnji padec kupne moči na domačem trgu, ki tako ne bo in ne more biti generator razvoja. Še pogumneje se bomo morali vključiti v izvoz, selekcija proizvodov se bo nadaljevala, poudarek bomo morali dati modnim kreacijam in trendom tekstilij nasploh.

Kvaliteta ne more biti več parola, ampak pogoj za obstanek. Nujno bo posodabljal tehnologijo. Širjenje konfekcije bo treba zaustaviti, zmanjšati zaposlovanje in več vlagati v strokovni kader. Osvoboditi se moramo kalupov na vseh področjih, tako organizacijskih kot samoupravnih. Poslovnost v najširšem smislu bo osebna izkaznica za nastop na domačem in tujem trgu. Nujna bo velika prilagodljivost proizvodnje saj se

vse bolj približujemo tekoči modni ponudbi.

Vse to terja od nas popolno poslovno in delovno disciplino.

Ne bo enostavno voditi to jugoslovansko vprego. In če želimo, da bo voz krenil v pravo smer, potem si ne moremo privoščiti, da kretničar ne bo vedel, po katerem tiru se bomo peljali. Vemo, koliko stane vozovnica za boljši jutri. Bati se je le, da ne bo preveč slepih potnikov.

Labodovci ne želimo biti slepi potniki. Naša prizadevanja so namenjena k ciljem, ki niso povprečni. Za čase, ki so pred nami, bo najbrž povprečnost premalo.

In če se je to spoznanje dovolj vsidrlo v našo zavest, potem si lahko voščimo: srečno novo 1988. leto!

Glavni direktor:
MILAN BRATOŽ

Srečno, zdravo in uspešno 1988!

uredništvo

V današnji številki

Pogledi najodgovornejših delavcev tozdom na izteka-joče leto 1987

Karikaturist Branko Babič nam drži ogledalo

Kolektivni dopust pod drobnogledom

Kako smo razdelili združena stanovanjska sredstva

Gasilke v Delti so uspešne

Pogovarjali smo se s Slavico Bogolin s Sromelj

v vseh skrajnostih številke 13.

Ko smo v letošnji prvi številki zaželeli našemu časopisu srečno 13. leto, si gotovo nismo mislili, da bo to ljudsko število tako zares vplivalo v vseh skrajnostih. Kajti zares smo dosegli nekaj pozitivnih premikov, na drugi strani pa so bile letošnje napake, ki so se pojavljale, kar pogoste, tudi hujše, kot smo jih navajeni sicer. Pa začnimo pri prvem, pri uspehih torej. Uspešno nam je redno izpeljati **Bucike**, ki

so brane in odmevne. Torej so dosegle svoj namen in želimo jih uspešno, pogumno in pošteno nadaljevanje.

Zelo odmevne so tudi **ankete**. Od poletja naprej smo jih redno objavljali. Žal pa časovno ni mogoče za vsako številko obiskati vse tozde, telefonski odgovori pa bi gotovo izgubili na učinku, prav tako ne gre delati ankete z več avtorji, z različnimi pristopi. Tako je, žal, o sicer skupnih problemih, ki se jih lotevajo naše ankete, ponavadi sodelovalo le nekaj tozdom. To je sicer pomanjkljivost, ki pa jo bo moč odpraviti le z nekoliko spremenjeno, počasnejšo dinamiko izhajanja glasila.

In že smo pri stiski s časom in še s čem, kar je gotovo tudi eden od

vzrokov za tisto nesrečnejšo polovico številke 13. Precej nepotrebnih napak je bilo, nastalih predvsem iz časovne stiske in iz tega izhajajoče premajhne pozornosti in prevelike nestrpnosti. Največkrat sta bili, čeprav seveda ne hote, prizadeta **tozda Delta in Tip-top**. Tu so se naši »škrati« najbolj razposajeno obnašali. Tako se ob tej priložnosti opravičujemo za zamenjavo imen pod fotografijami v letošnji 16. številki, pa še kje. Zavedamo se, da je taka napaka nadvse neprijetna in da je z opravičilom ni moč popraviti, toda zgodila se je in tega dejstva ni moč spremeniti in težko nam leži na duši. Potem so tu še »zatiptkane« napake, ki so lahko čisto majhne, pa vendarle spremene vsebino (osebni in posebni računalnik, stimulacije in simulacije...). In slednjič napaka, ki jo je v lastni hiši težko pojasniti in popraviti: Namesto: »po uvodu direktorja, sekretarke in...« se je tekst, ki je govoril o Libni, glasil: »...po uvodu direktorjev tajnice...« Neprijetno, toda...

In na koncu so tu še tiste najtežje napake, pri katerih ni nobenega opravičila in ki jih tudi siceršnja »pravica do napake«, ki je v tisku določena, ne vključuje. To so vsebinske napake, kot je primer, ki ga v današnjih Bucikah načena Temenica. Brez lažne skromnosti lahko potrdimo, da smo imeli vsebinsko bogatejši časopis, da smo imeli precej dragocenih dopisnikov, katerih število se na srečo končno le večja. Za dobro kvaliteto časopisa pa bo treba v bodoče, ob dejstvu, da je en sam delavec za področje časopisa in informativnega biltena in še mnogih »pritiklin« na ravni delovne organizacije, pogostnost izhajanja nekoliko zmanjšati. Zato pa na drugi strani doseči poglobljenejši prispevke iz vseh tozdov v vsaki številki (sedaj smo včasih to kompenzirali s fotografijami) in še nadaljnje poglobljanje vsebine. Časopis bo dober in odmeven, če bo pisan, če bo v njem neposredno kot dopisnik ali posredno, kot je to v anketah in podobno, sodelovalo čim več labodovcev. Za tako delo pa je potreben čas, priprave.

Na račun kvalitete pa si ne smemo privoščiti slabše kvalitete; samo obratno je lahko.

Torej »usodno« 13. leto se za naš časopis izteka. Za naprej upamo, da bomo vsi skupaj uspeli. Da bomo imeli dovolj moči za nadaljevanje vsebin, ki so dobre in prave in poštenne, za napake in mnoge žalostne izkušnje, ki pa jih tudi ni manjkalo, pa recimo, da so pozabljene.

Pa srečno in uspešno 1988!

dsss — časi se spreminjajo

POGLED NA POSLOVANJE V DO V LETU 1988

V letošnjem letu se je padajoča kupna moč, ob hudi konkurenci številnih proizvajalcev, bolj kot kdajkoli doslej odrazila tudi na trgu tekstilne konfekcije. Ta trg postaja vedno bolj selektiven. Prostor na njem bo omejen le na proizvajalce, ki bodo imeli kvalitetno ponudbo svojih proizvodov in hkrati konkurenčne cene.

Ob navedenih neugodnih pogojih za poslovanje smo v še posebej težki situaciji proizvajalci z nizkim deležem lastnih trajnih virov v obratnih sredstvih. Takšno stanje na tem področju nam ob danem obsegu poslovanja narekuje najemanje večjega obsega tujih virov (kreditov). Vendar so pogoji ter obrestne mere, katere nam kreditodajalci zaračunavajo, skrajno neugodni, zato prihajamo v situacijo, da postaja pokritje finančnega stroška obresti s cenami, katere danes dosegamo na trgu, problematično.

Smotno obračanje denarja in zalog dobiva za naše poslovanje vitalni pomen. To sta področji, kjer se lahko ogromno izgubi ali pa pridobi. Časi,

ko se je izplačalo vzdrževati visoke zaloge zaradi višje dinamike gibanja cen od obrestnih mer, so očitno za vedno minili.

Naša naloga je, da v DO, posebno še v njenih strokovnih službah, angažiramo vse sile in znanje za to, da poiščemo primeren odgovor na situacijo, katera nas je zatekla. Za to pa je seveda potreben profesionalen, strokoven in samoiniciativen pristop na vseh področjih: kadrovskem, nabavnem, proizvodnem, prodajnem in finančnem. To bo zahtevalo drugačen način razmišljanja oz. drugačen odnos do znanja in delovnih obveznosti.

Spremeniti moramo odnos do mladih ljudi, kateri prihajajo iz izobraževalnih ustanov v delovno razmerje in do katerih se nemalokrat obračamo ljubosumno, ker se pač počutimo ogrožene zaradi večje izobrazbe, kot jo imamo sami. Zaradi ustvarjanja občutka naše pomembnosti in nenadomestljivosti za delo, katerega opravljamo, jih puščamo ob strani in jim ne nudimo potrebne pomoči pri njihovem uvajanju.

Če hočemo od delavcev pričakovati da bodo njihovi individualni interesi čim bolj poistoveteni s cilji delovnih okolij, od česar lahko pričakujemo visoko delovno moralo in dobre rezultate, bomo morali našo proizvodnjo usmeriti na področje izgradnje ustreznega sistema motivacije, pri razporeditvah na delovna mesta pa upoštevati ambicije posameznikov.

Takšne in še precej drugih nalog smo si zastavili tudi v programu DSSS, od njih pa pričakujemo, da bodo vnesle v naše delo sodobnejši in učinkovitejši pristop. Rezultati ne bodo mogli izostati.

ANDREJ KIRM
DSSS

commerce — veliko smo delali in veliko smo naredili

Letošnje leto smo začeli z odlično prodajo, ki je do aprila preseгла pričakovanja, sledil pa je korenit obrat v nasprotno smer. Sredi težav s prodajo so se v drugi polovici leta znašli vsi konfeksionarji, kajti naenkrat se je močno zožilo tržišče in tudi na »najboljših« tržnih področjih je kupna moč padla. Lahko rečem, da smo v Commercu dobro ocenili prihajajoče razmere in zmanjšali proizvodnjo sicer že zaključenih količin za 30 odstotkov, predvsem vrhnjih oblačil. Vendar se je izkazalo, da smo bili še za »10 odstotkov preveč optimistični«, kar je narekovalo izredne sezonske prodaje, o katerih smo v našem časopisu že pisali. S temi akcijami smo sicer dosegli učinek in tudi zmanjšanje zalog, za naprej pa še ostaja vprašanje izdelkov, ki smo jih za jesensko-zimsko sezono poslali trgovinam. Koliko so bili prodani, kolikšne količine čakajo na sezonsko razporodajo, kaj bo torej po sezoni?

Vendar je treba reči, ko tako ocenjujemo leto nazaj, da smo v Commercu delali še več kot prejšnja leta. Delali in naredili smo veliko in dosegli kvaliteten premik. Znotraj tega je

Ko so delavci zvedeli, da fotokopirni stroj lahko poveča in pomanjša, so bili interesi različni...

tudi organizacija kolektivnega dopusta, ki smo ga vpeljali iz ekonomskih razlogov in katerega učinke predstavljamo v posebnem sestavku. Kljub oceni, da je Commerce veliko naredil v letu 1987, pa seveda razmišljamo o novih, še kvalitetnejših korakih za leto naprej. Kajti od svojega dela in od svoje organiziranosti smo odvisni, le na to se lahko opremo. Zato velja pozornost tehnološkemu in organizacijskemu področju. Morebitni novi organizacijski pristopi, za katere sicer imamo nekaj idej, naj bi bili vezani tako na celotni tozd kot tudi na nekatere posamezne dele delovnega procesa... Sicer pa je dograjevanje in izboljševanje obstoječega naša stalna naloga, za katero mora veljati začrtana pot izpeljave: izmenjava mnenj in pogledov o določenem predlogu, tehtanje pozitivnih in negativnih posledic določenega posega, objektivne možnosti itd. Torej mora biti pot do definitivne uvedbe določene spremembe zares pretehtana in utemeljena.

Če pa konkretnije pogledamo naše želje in načrte za leto 1988, je treba reči, da ostaja prodaja in izvoz naša glavna preokupacija, ob tem pa bi le morali prihodnje leto pristopiti tudi k pripravam za gradnjo nove industrijske prodajalne v Novem mestu in hkrati s to k popravilu stavbe, v kateri je trgovina in naša nabavna služba. Med večjimi nalogami je tudi posodobitev voznega parka. Tu smo sicer nekaj korakov že naredili, a je še lepo število avtomobilov, ki jih moramo zamenjati z novimi.

Kar se tiče zaposlovanja, smo v Commercu enotni, da bomo več elastičnosti morali pokazati pri zaposlovanju strogo strokovnih kadrov za tehnološko področje, pri ostalih pa je naša smer kvalitetna, nikakor pa ne kvantitetno krepiti našo kadrovske zasedbo. Menim, da bi moral tudi na ravni delovne organizacije zaživeti tak pristop. Še veliko bi lahko pisali o delu Commerce, saj le-ta združuje številna področja dela. Vendar naj poudarim le še, da kljub splošni oceni, da smo delali več in bolje, to vendarle ne velja prav za vse.

Ponekod se krize še ne zavedamo dovolj in skušamo z lagodnostjo preiti težave. Zato menim, da je treba poudariti: čas, v katerem živimo in delamo, je težak in moramo zaostri kritične pri preverjanju izpolnjevanja delovnih obveznosti in za zaščito boljšega dela poostri delovno disciplino.

Delavcem tozda Commerce in vsem delavcem Laboda želim veliko uspehov in srečno ter zdravo novo leto 1988!

MARJAN VODOPIVEC
tozd Commerce

Veliko snemanj je bilo letos. Med zadnjimi je bilo snemanje revije naših svečanih izdelkov, ki bo na Silvestrov večer med 20. in 22. uro na prvem programu zagreške televizije. Snemanje je potekalo v idiličnem Lovranu. V televizijskem programu bo sodelovalo več delovnih organizacij, a od konfektionarjev je Labod edini.

leto 1987 in 1988 v tozdu tip-top

Le nekaj dni nas loči do konca koledarskega pa tudi poslovnega leta 1987. Ob tem se pogosto sprašujemo, kakšni bodo rezultati oz. kaj od predvidenega smo uspeli uresničiti in česa ne. Ob zadnjih ukrepih ZIS nas bolj skrbi, kako bo v letu 1988 oz. kako bomo lahko gospodarili kot pa to, kako bomo zaključili leto 1987. Kljub vsemu bi veljalo vsaj v nekaj stavkih opredeliti dejavnost tozda v tem letu ter vzdušje v njem.

Fizični plan bomo v celoti realizirali, čeprav lahko opazim, da nam proti koncu leta manjkajo moči. Proces zamenjave generacij je bil tudi v tem letu močno izražen, ob tem da se mladi uspešno vključujejo v življenje tozda na vseh ravneh.

Najbolj pogosta tema v tozdu, kot že nekaj let nazaj, je bila tudi letos politika osebnih dohodkov in višina letih. Lahko rečemo, da smo dokaj uspešni, da pa je visoka inflacija negativno vplivala tudi na tem področju.

Znana so dejstva, da v absolutnem kot tudi relativnem odnosu zaostajamo za povprečnimi osebnimi dohodki na ravni republike, še večja pa so ta zaostajanja, ko gre za primerjave v Ljubljani oz. občini Ljubljana—Bežigrad. Zato se postavlja vprašanje, kakšne so možnosti za izboljšanje tega položaja! Ali velja to problema-tiko reševati na način, da dinar v vseh

krajih ne velja enako, oziroma da je njegova kupna moč različna od kraja do kraja? Zavedamo se, da je to le en pogled na reševanje problema nagrajevanja delavcev po delu. Moramo si že naprej prizadevati, da bo naše delo čim kvalitetnejše, kajti le tedaj uspehi ne bodo izostali. Da je temu tako, lahko podkrepimo z dejstvom, da smo glede opremljenosti, kvalitete in števila zaposlenih ter, ne nazadnje, v obnovi zgradbe in njene okolice tudi v letošnjem letu naredili velik korak naprej, da pa pogosto na vse to pozabimo oz. se nam vse to zdi samo po sebi razumljivo, še zlasti potem, ko je kaka stvar zaključena.

Vse to kaže, da smo v relativno kratkem času sposobni narediti veliko, če so cilji jasni in sprejet pravilen pristop pri realizaciji ciljev. Delati kvalitetno znamo (odstotek slabih izdelkov ni velik, za tujega partnerja, firmo Jobis, količinsko in kakovostno dostavljamo v rokih, ki so dogovorjeni), je pa tudi res, da smo včasih pripravljeni nekatera opravila brez pravega vzroka opustiti. Ko se zaradi tega pokaže slabost in potreba, da opuščena dela ponovno začnemo izvajati, znamo pogosto odgovoriti: »Saj smo vse to že delali.« Človek se sprašuje, kaj nam je vse to potrebno, zakaj se še vedno želimo učiti (v prevelikem obsegu) na lastnih napakah oz. zakaj že ne opustimo metode poizkusov in napak. Za vse to ni časa, pa tudi preveč energije in denarja porabimo.

Ko delamo neke vrste inventuro za leto 1987, ne moremo mimo vprašanja odgovornosti. Veliko in na različnih ravneh govorimo o tem. Mislim, da je o tem lažje govoriti, kot pa vse to v praksi oživeti. Temu v prid govori tudi dejstvo, da je v Labodu okoli 170 zaposlenih, ki skrbijo za kvaliteto izdelkov, le-ta pa še vedno ni taka,

kot bi morala biti. Morda smo pojem odgovornosti v nekaterih primerih opredelili preveč indirektno ter jo za isto stvar razdelili med več izvajalcev.

Mnenja sem, da še nismo sposobni (vsaj v pretežni večini) ločiti kritike, ki gre na račun kvalitete našega dela, ne da bi to povezali z osebno prizadelostjo (čeprav to ni lahko, bi bilo pa nujno). Gre za tole: v interesu našega podjetja je, da smo, ko gre za opravljanje različnih del in nalog, kritični do vsega opravljenega, da pa to ne bi smelo negativno vplivati na medčloveške odnose v kolektivu. Le na ta način lahko računamo, da bodo naši cilji, ki si jih zastavljamo, doseženi.

Naj se na koncu ozrem še v leto 1988, ki prihaja. Mnenja sem, da medčloveških in s tem proizvodnih odnosov brez škode ne moremo spreminjati z velikimi koraki (to trditev potrjujejo rezultati iz preteklosti). Zato tudi načrte ne velja postavljati tako, da bi prišlo do korenitih sprememb na kratek rok.

Zato bo naša aktivnost še naprej usmerjena v realizacijo načrtov, ki smo jih postavili še v letu 1987, v srednjeročnem planu ter tiste, ki jih bomo postavili v gospodarskem načrtu 1988. Truditi se moramo za realizacijo vsega tistega, kar nimamo zapisano v samoupravnih aktih, še posebej v razvidih del in nalog.

Skratka gre za to, da bi se uspeli čim bolj organizirati. Pri vsem tem pa velja še bolj gojiti pripadnost firmi, kajti na ta način bodo mnogi problemi rešeni lažje in uspešneje.

Pričakujemo, da bodo v letu 1988 dani še večji poudarki stroki, da se bomo še hitreje prilagajali trgu in razmeram na njem, in to na način, ki bo kvaliteten ter značilen za firmo Labod.

TOMISLAV MIHALIČ
TIP-TOP

zala: v letu 1988 le nova likalnica

Ob oceni leta velja za tozď Zala najprej poudariti, da je po dolgih letih zaostajanja v planu zaposlenih letos uspel doseči planirano število delavcev v neposredni proizvodnji. Razveseljiv pa je tudi podatek, da ima Zala 23 štipendistov, ki pomenijo za naprej zagotovljen strokoven kader ter kader za pokrivanje fluktuacije. Tudi ostali rezultati iz proizvodnje Zale so lepi. Letni doseg plana v komulativni je 102 odstotka. Letos so delali manj v podaljšanem času kot prejšnja leta, pa še to je bilo vedno vezano na roke odpreme za izvoz. Proizvodnja je bila dobro pokrita, le enkrat je prišlo do manjšega izpada, ki se je dal nadomestiti, in posledic tega ni. Eden bistvenih elementov poslovanja je uravnavanje stroškov na planirani ravni in tudi to je Zala sicer uspevalo, v tistem delu, na katerega so lahko sami vplivali, s cenami pa vsi vemo, kako so divjale.

Na teh dobrih osnovah bo Zala naslednje, to je 1988. leto, tudi pogumneje zastavila. Med prvimi nalogami je nujna sanacija likalnice. Že nekaj let nazaj pišemo o izredno težkih pogojih za delo, o ustenjenosti, ki ovira delavce, vse bolj pa tudi izdelke. Nov zunanji partner v Zali, to je Jobis, že opozarja na to plat. Nekaj dogovorov pa je nakazalo tudi možnosti še enega novega zunanjega partnerja za Zalo, ki je še posebno vabljen zaradi velikih serij.

Če se povrnemo nazaj k nujni prenovi likalnice, povejmo, da gre za prizidek. Ta ne bo prinesel bistveno višjih stroškov, kot bi jih obnova dosedanje utesnjene in zares neprimerne likalnice, saj bi bilo nujno obnoviti poleg ostalega tudi parno napeljavo in ostale inštalacije.

Letos je Zala odprodala nekaj starejših strojev, ki bi jih lahko bremenili. Vendar je Zala po strojni opremi tudi sicer »najstarejši« Labodov tozď, saj je kar 70 odstotkov strojev starejših od 20 let. Zato pričakujejo postopno obnavljanje strojnega parka, najnujnejša pa je nabava nove preše, saj ima sedanja poleg ostalih pomankljivosti tudi premajhne kapacitete in morajo zato delati v dveh izmenah. S takimi načrti in letošnjimi lepimi rezultati vstopa Zala v novo leto precej optimistično in pogumno.

delta— dober začetek, konec pa ne

»Ob izteku leta bi moral človek pogledati le na svetle točke nazaj, pri nas v Delti pa vendarle vse bolj udarjajo v ospredje vse slabši rezultati.« žalostno ugotavlja direktorica tozda Delta, Marija Krničar. »Ne moremo mimo dejstva, da smo padli z, recimo, 96,85-odstotne fakturirane realizacije v prvem trimesečju na vsega skupaj 94,95 odstotka v komulativni do konca novembra. Zelo žalosten je rezultat proizvodnje, saj se v zadnjem času vrtilo malo nad 80 odstotkov. Lahko rečem, da smo v zares izjemno težkem položaju, da bi se moralo marsikaj zasukati in to korenito, ker trendi po polletju, ko je bilo vendarle pričakovati samo izboljšanje situacije, vztrajno padajo.«

— Pa vendar ste prvo trimesečje lepo zaključili, vrstile so se različne aktivnosti čez leto, samoupravno in družbenopolitično življenje je teklo brez ovir...

»Začetek leta je bil kar obetaven. Z dobrim delom smo si pridobili dobre rezultate, po prvem trimesečju pa so ti naglo začeli drseti. Želeli smo poudariti kvaliteto, ki je začela malce pešati, in ob skrbi za to je količinsko padala proizvodnja. Kar pa je najhuje, tudi kvaliteta si ni izboljšala. Iščeemo vzroke, analiziramo naše stanje po brigadah, pa vendarle ne

pridemo dlje od ugotavljanja. Pravzaprav je šlo za tiho, toda vztrajno slabšanje situacije, ob sicer normalnem delu. Čigava je krivda za nastalo situacijo, je težko reči, gre pa za tozdove zadeve, za Delto in njene delavce, ki so bili nekoč najboljši v Labodovi družini. Trdim, da znamo delati, da pa ne izkoriščamo vseh teh potencialov dovolj. Moč ni le v strokovnem znanju, ampak tudi v izobraževanju za medsebojne odnose, za primeren pristop, za motiviranost itd.«

— Pa vendarle, ko pogledate na Delto, ali velja ta črna ocena za celoten tozď, ali pa so posamezni deli proizvodnje v težjem položaju?

»Ob splošni težki situaciji so še vsem znani problemi s kvaliteto tkanin, ki krojilnici povzročajo še dodatne težave. Interni problemi, ki so jim dodani še objektivni, eksterni, se kopičijo in res ni kje jemati dobre volje in optimizma. Tega tudi zato ni, ker človek ob analizi iztekajočega se leta vidi, da smo kar precej investirali tudi v dobro človeka, saj smo prek 100 milijonov din dali za dograditev prezračevalnih naprav, ki naj bi le še stimulirale za boljše delo, rezultatov pa ni in ni, oziroma celo padajo.«

— Vaša ocena za rešitev je predvsem v odgovornosti in znanju.

»Trdim, da bi bilo povsem drugače, če bi vsak svoje oddelal tako, kot zna. Znamo delati, to smo že velikokrat dokazali, tudi pri organizaciji dela smo marsikaj postorili, čeprav je gotovo tudi tu še nekaj rezerv, v odnosih pa nas vse čaka največji delež. V odnosih, v človečnosti in v odgovornosti. Ta je seveda le posledica zrelosti.«

— Želimo vam, da bi delta le uspela obuditi vse svoje moči in sposobnosti in ponovno dosega rezultate, ki jih je zmožna.

ločna — nekaj misli o letu, ki se izteka

Napisati sestavek, ki je namenjen sodelavcem in ki naj doseže določen namen, je za mene vedno težavna stvar. Toliko bolj težavna je ta gesta v zdajšnjih hudih časih, za razliko od ne še tako oddaljene polpreteklosti, v kateri so bila vsa podobna sporočila napisana v edino zveličavnem slogu »velikih delovnih zmag in svetle prihodnosti«. Življenje nas je končno postavilo na realna tla in iskreno upam, da ne samo nas, temveč tudi in predvsem najbolj odgovorne v naši družbi.

Na vprašanje, kaj se je v letu, ki se izteka, zgodilo v tozdu Ločna, bi lahko preprosto odgovorili, da nič in veliko. V tej na pogled preprosti trditvi se skriva veliko resnice. Nič se ni zgodilo tragičnega ali revolucionarnega, vendar pa smo opravili v glavnem vse naloge brez velikega pompa in pretresov. To pa je ena od kvalitete, ki je bila v preteklosti po krivici zapostavljena. Bistveno manjša fluktuacija v zadnjih letih nam je omogočila to, da se nekako bolj poznamo med sabo, in če se bolj poznamo, se lahko tudi bolj razumemo, kar pa je eden od osnovnih pogojev za dobro delo. No, mogoče ni odveč spomniti, da smo letos uvedli podaljšan delovnik ob sredah, namesto delovnih sobot, in po skoraj letu dni la-

hko z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo potegnili pravo potezo.

In kaj naprej!

Na to vprašanje si tako mi kot večina delovnih ljudi nekako ne znamo odgovoriti, gotovo pa je, da kakega izboljšanja v bližnji prihodnosti realno ne moremo pričakovati, prej nasprotno. Vendar pa tudi to ni razlog za pesimizem, ki ni bil Labodovim delavkam nikoli lasten, saj je prenekatera preživela že hujše čase.

Osebnostno menim, da bi morali v prihodnjem letu z ravno tako zavzetostjo, skromnostjo, strpnostjo in mirnim delom nadaljevati pot, katero smo trudoma uhodili. Če bi si zastavili vprašanje, s čim in kako naj bi to dosegli, ponujam enostaven odgovor: s pridnimi rokami in pametnim ravnanjem!

Sicer pa želim vsem sodelavkam in sodelavcem v tozdu Ločna in delovni organizaciji Labod veliko sreče in zadovoljstva v letu 1988!

JOŽE TEKSTOR
Ločna

libna — ostanemo še naprej enotni in delovni...

Ko človek, kot posameznik ali član kolektiva, v pričakovanju nečesa novega, boljšega in za vsakega posameznika tudi življenjsko pomembnega ob izteku starega in prihodu novega leta izpolnjuje pisno ali samo v mislih naslednjo stran življenjske knjige, praviloma ne more zaključiti stavka, ne da bi vsaj za trenutek pomislil za nazaj oz. kako v naprej.

V tem trenutku, moram priznati, sem obremenjen z vsebino prehojene poti minulega leta razvoja, razmer in doseženih rezultatov v našem tozdu v Krškem.

Vedno je prav, da je človek v življenju skromen, saj je to pravilo življenja že zdravljaj potrdilo, vendar ne moreš zamolčati tistega, kar je nadpovprečno, to pa je, da smo v Libni svojo delovno obvezo (100-odstotni plan, okoli 109 odst. dosežene norme, dosledna finančna disciplina s poudarkom na zmanjšanje stroškov), svoje delo opravili več kot zadovoljivo. Seveda temu primerno niso v okviru možnosti in doseženega izostali osebni dohodki kot glavni faktor motivacije za še boljše jutrišnje delo. V to delo je vtkanih 356 pridnih rok.

Zaradi takšnega spoznanja se čutim dolžnega, da se vsakemu posamezniku, celotnemu kolektivu tozda Libna Krško in vsem izven tozda v okviru delovne organizacije Labod

iskreno zahvalim za ves trud in sodelovanje ter vložene napore pri doseženih rezultatih.

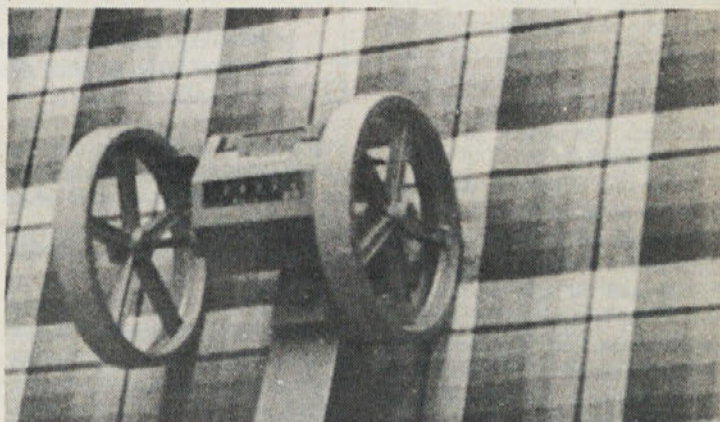
S to ugotovitvijo in spoznanjem ter realno in potrebno resnico naj bo to tudi izziv za prihodnje leto. Leto, ki bo po mojem skromnem mišljenju leto velikih preizkušenj.

Celotnemu kolektivu delovne organizacije Labod, še zlasti pa vsem zaposlenim v tozdu Libna Krško, ob prehodu iz starega v novo leto 1988 iskreno čestitam z željo, naj jih spremljata sreča in dobro zdravje!

EDO KOMOČAR
Libna

Na rob polemikam o kolektivnih dopustih: »Letos smo razgrajali zaradi kolektivnega dopusta, za na prej pa se bojim, da ga bomo morali podaljšati za nedoločen čas...«

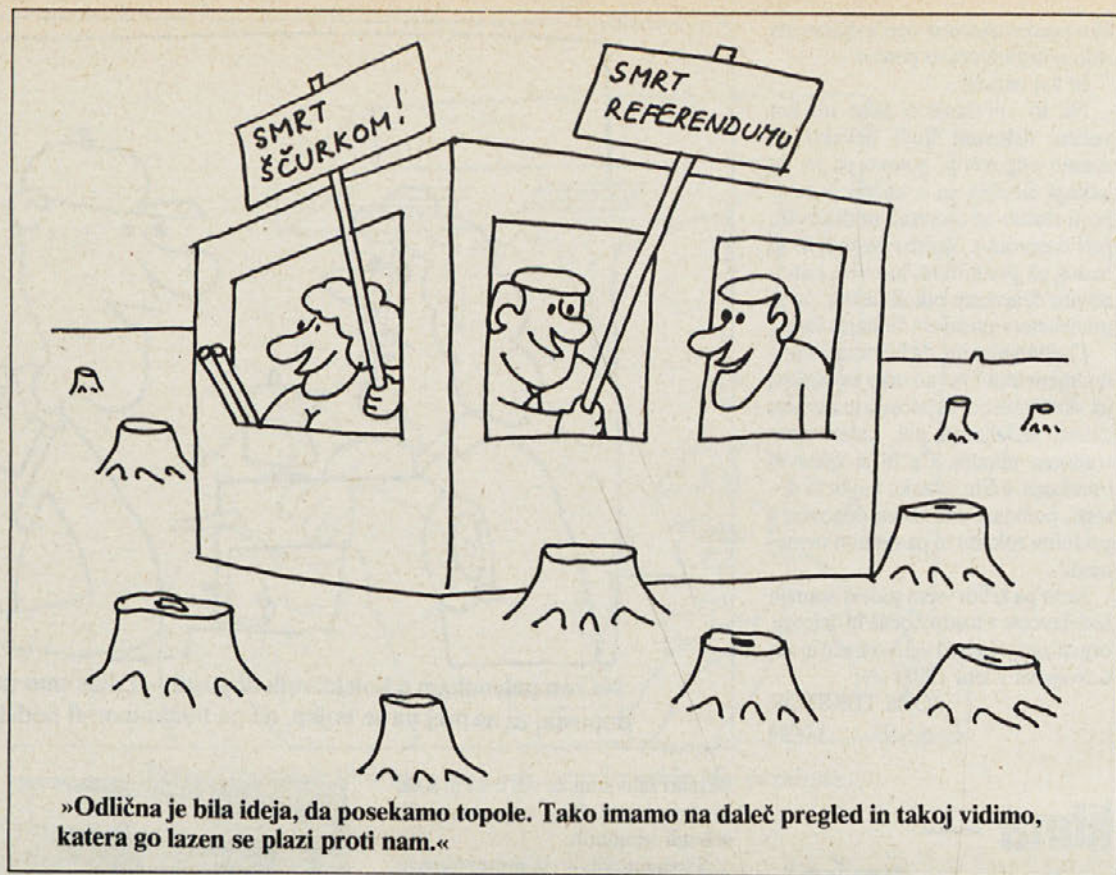

»Z enim litrom me pa že ne boš podkupila, saj ga sam premorem veliko več...«

temenica — z velikimi načrti naprej

Težko je pisati o doseženih rezultatih ob koncu leta, če si novinec v kolektivu. Uspeh ugotavljaš skozi številke in odstotke, osebnega zadovoljstva ob tem pa ni oz. si ga ne smeš lastiti, saj je rezultat prizadevanj drugih delavcev, kljub temu pa lahko ugotovim, da so doseženi rezultati lepi, predvsem 103 odstotki doseženega plana. Številka je še toliko lepša ob dejstvu, da je bila dosežena v težkih delovnih razmerah, ob slabi tehnološki opremljenosti in visokem odstotku bolniške odsotnosti. Tudi skrb za delavca, tistega, ki že sedi za strojem, in tistega, ki naj bi jutri izboljšal našo kvalifikacijsko strukturo, ni bila zadnja zadeva, seveda v okviru finančnih možnosti. Te pa niso bile velike, tako da štejemo za dosežek to, da imamo 22 štipendistov v usmerjenem izobraževanju, pet delavk pa se izobražuje ob delu.

Za to smo se odločili, da bi lažje sledili vedno bolj zahtevni proizvodnji, da bi bili naši izdelki kvalitetni, z minimalnim odstotkom napak, in da beseda kakovost ne bi bila samo beseda. Če ne bi bili konfekcionarji navajeni skromnosti in odrekanja, z osebnimi dohodki v primerjavi z rezultati dela ne bi bili zadovoljni, saj pri nas niso rezultat dela, temveč tudi posledica podrejenosti naše panoge, ki ima svoje mesto in ga bo tudi v na-

prej zahtevala v slovenski in jugoslovanski industriji. Upamo le, da ta cena ne bo previsoka in ne samo na račun naših delavcev.

Kakšne so naše želje za prihodnje leto?

Enotni smo v ugotovitvah, da je prva naloga izboljšanje delovnih razmer, ki se bo morala začeti pri sanaciji strehe in nadaljevati pri proizvodnih prostorih z zamenjavo dotrajanih oken in zagotavljanjem primerne temperature v proizvodnih prostorih v zimskem in zlasti v

poletnem času. Pri tej investiciji računamo na solidarnost ostalih tozodov, ki so se že izkazali pri adaptaciji prostorov za družbeno prehrano, seveda pa bo naše zategovanje pasu prvo na vrsti.

Seveda želimo tudi dobro sodelovanje s tistimi službami v Labodu, ki so vezane na naš delovni proces; če smo iskreni, kar se spodobi za novoletni trenutek, si želimo tako sodelovanje, da bi lahko še bolje delali, ne le v proizvodnem, temveč tudi v širšem smislu.

Labod je skupni simbol velikega konfekcijskega kolektiva. Da bi ta občutek skupne pripadnosti v letu 1988 rasel, želimo, poleg uspehov na poslovnem področju, zdravja in osebne sreče vsem sodelavcem Laboda.

Direktorica tozda Temenica Trebnje
PRIMOŽIČ FRANCKA
s kolektivom

Prosimo, da med Bucikami v naslednji številki glasila Labod objavite naslednjo:

»17. številka glasila Labod je delavce tozda Temenica (pa najbrž tudi Zale) »razveselila«. V anketi o delovnih razmerah so kar številčno zastopane izjave delavk lepo urejene Libne, pa DSSS in Commerca, o nas pa nič.

Najbrž bi pripombe o delovnih razmerah pri nas (puščajoča streha, utesnjenost, neznosna vročina poleti, da o delavkah, ki osebne dohodke obračunavajo v skladišču, ne govorimo) kvarile povprečje.

Pa brez zamere
delavci tozda Temenica«

Dragi sodelavci iz tozda Temenica. Ne v opravičilo, ampak v pojasnilo bi vam rada napisala nekaj besed. Žal mi je, da niste bili vključeni v anketo o pogojih za delo. Ker smo po celi Sloveniji, ni mogoče za vsako številko glasila obiskati vse tozde. Tako sodelujejo enkrat eni, drugič drugi, to pa ne pomeni, da vprašanja, s katerimi »gostuje« glasilo v določenih tozdi, niso tudi vprašanja drugih labodovcev. V nasprotju, vedno iščemo mnenja o tem, kar je več ali manj lastno nam vsem — enim v taki, drugim v drugačni obliki.

Vsekakor pa sem vesela, da ste se oglasili. Prvič zato, ker časopis še ni tak, kot bi moral biti in zasluži marsikatero buciko, drugič pa tudi zato, ker mu s tem dajete določeno veljavo in ga hočete »uporabiti«. Takega sodelovanja pa je lahko uredništvo samo veselo, kajti samo v iskanju mnenj bomo prišli bliže k resnici. Prav tej na ljubo pa je vendarle treba tudi dodati, da Temenica le ni bila s svojimi zares slabimi pogoji za delo vedno prezrta. Če začnemo pri zahtevah pokojnega inž. Nemca, ki so bile v 15. številki lanskega leta temeljiteje predstavljene in so vezane na težke pogoje za delo, in potem v različnih anketah, ko so delavke Temenice opozarjale na vročino, utesnjenost itd. Vsekakor pa bomo morali tudi v glasilu še več pisati o razlikah, ki nastajajo v pogojih za delo po različnih tozdi in na drugi strani bo treba v Labodu začeti tudi s konkretnimi akcijami za premagovanje teh.

Povedati pa moram še, da je bilo prav na omenjeno anketo več pripomb. Prizadete so se počutili tudi delavci iz skladišča surovin v Novem mestu in še marsikatero »individualne« opazke sem bila deležna... Torej so mnogi, ki jih »bole« pogoji za delo...

L. J.

Nekateri so vzeli ex-tempore zares. Najprej so šli na »eks«, nato pa še na tempore (in to z nožem).

velik jubilej in uspeh

Industrijsko gasilsko društvo Delta se pripravlja na jubilejno konferenco, 30. obletnico uspešnega gasilstva. Predvsem v letih do 1980 smo bili uvrščeni med najuglednejša gasilska društva v ptujskem prostoru.

V letošnjem letu smo naše moči ponovno združili in se potrdili z žen-

sko in moško desetino na občinskem predtekmovanju. Odlična uvrstitev nas je spodbudila in pričeli smo z rednimi vajami in pripravi na občinsko tekmovanje, kjer so ženske dosegle prvo, moška desetina pa osmo mesto. Obe desetini sta zbrali zadostno število točk za regijsko tekmovanje v Lenartu. Močna konkurenca je moško desetino diskvalificirala, ženska desetina pa se je uvrstila na republiško tekmovanje, ki je bilo 9. in 10. oktobra v Kopru. Rezultat je bil nekoliko pod pričakovanimi, predvsem zaradi slabega počutja ene tekmovalke, svoje pa je napravila tudi trema ob pogledu na množico tekmovalnih ekip.

Delavci in gasilci Deltje smo ponosni na naše gasilke, ki so uspešno

zastopale ne le naš tozd, marveč tudi Labod in se vrnilo s tekmovanja z republičkim bronastim priznanjem.

Gasilska častnica Marija Janžel, ki je vodila vaje in spremljala našo desetino na vseh tekmovanjih, ni najbolj zadovoljna s končnim rezultatom, ker še zdaleč ni bil dosežen povprečni rezultat in kvaliteta, ki smo jo dosegli na vajah in predhodnih tekmovanjih. Kot dolgoletna šivilja se je morala resno in odgovorno spoprijeti z organizacijskimi in tem podobnimi nalogami in pravi, da jo je to veliko bolj izčrpalo kot celodnevno delo za šivalnim strojem. V svojih izjavah je nakazala veliko problemov, ki jih bomo morali izpostaviti na naši jubilejni gasilski konferenci.

IO IGD DELTA

Deltina desetina na koprskem stadionu. K našim dekletom je z veseljem prisedel tudi šofer, ki jih je popeljal na dolgo pot do morja. Marija Janžel je prva z desne. (Foto: S. Zunkovič)

Vtisi s seminarja

»Znanja ni nikoli dovolj«, pravijo, zato je poleg osnovnih funkcionalnih znanj za posamezna delovna področja nujno širiti vedenje tudi o drugih straneh življenja in ljudi.

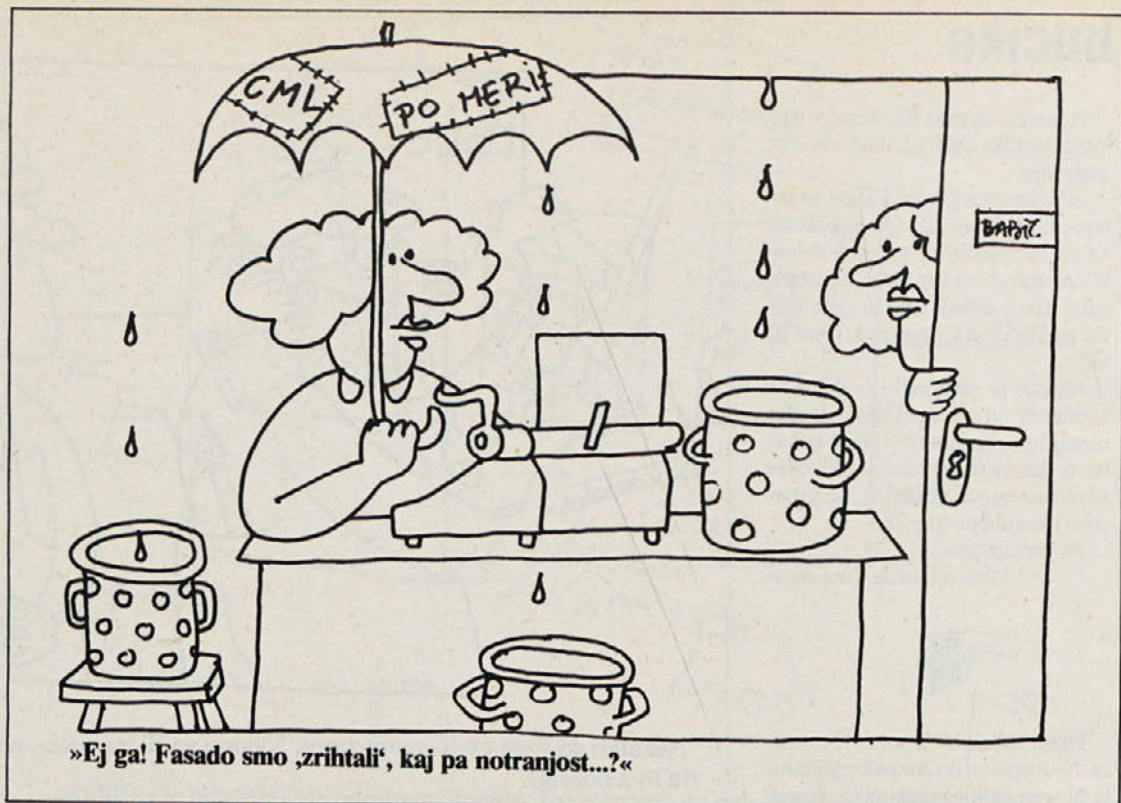
Na podlagi vtisov z lanskega seminarja za vodje skupin oz. služb smo tudi za letošnje leto planirali seminar, na katerem smo izvedeli nekaj o vplivih medsebojnih odnosov na uspešnost pri delu, motivaciji za delo in delovni morali, organizaciji dela, reševanju negativnih pojavov obnašanja delavcev in kontaktni kulturi. Torej o področjih, za katera nam ni žal pet prostih popoldnevov. Lahko bi sicer govorili o različnosti predavateljev, ki so predavali in ki so tudi različno uspešno pritegnili pozornost poslušalcev, vendar je vsak od njih povedal kaj svojega, nam morda samo obudil pozabljeno pravilo življenja, ki pa je v medčloveških odnosih še kako pomembno.

Ponovno nam je povedal, da za dobro počutje pri delu in dobre delovne rezultate niso pomembna le delovna sredstva in predmeti dela, pa tudi ne toliko denar, kot dobri medsebojni, človeško topli in prijazni sodelavci. Tudi največjo bolečino ali hudo depresijo je moč zdraviti s pristnim stikom, ki lahko dela čudeže. Vodje so slišali, kaj ljudje pričakujejo od njih, kakšen je lik dobrega »šefa« in kako pomembno za razumevanje človeka je poznavanje razmer, v katerih živi in dela.

Enako pa smo slišali tudi o negativnih pojavih v skupini ali službi, zakaj do njih pride in kateri so tisti vzgibi v človeku, ki ga pripeljejo do agresivnega oz. drugačnega negativnega reagiranja. Kako težko Slovenci prenašamo krizne situacije, je vidno tudi iz podatka, da je vedno več alkoholikov, da izostane z dela zaradi alkohola vsak dan 80.000 ljudi in, ne nazadnje, da smo Slovenci na tretjem mestu v Evropi po samomorih.

Rdeča nit vseh tem je torej človek, na prvem mestu in z veliko začetnico, medsebojno spoštovanje in kulturno obnašanje, saj nam lahko ena sama beseda pokvari dan, prijazen nasmeh ali pozdrav pa nam ga polepša.

Nikoli, ne doma in ne v službi, ne smemo pozabiti, da je naša psiha, naše notranje življenje tisto, ki vpliva tako na uspešnost pri delu kot na sožitje med ljudmi, in kar je najpomembnejše, neposredno na naše zdravje. Kajti telo in psiha sta nerazdvojna, eno brez drugega ne more obstajati, zato tudi človeka ne moremo dvojno obravnavati.

Vodilo vsem nam naj bo torej strpnost, razumevanje, prijazna beseda in dobra volja, četudi včasih malo na silo, saj bomo tako pomagali sebi in drugim, da bo naš vsakdan lepši in bogatejši.

ROMANA TRPIN
Commerce

kolektivni dopust pod drobnogledom

Kolektivni dopust v letu 1987

Na zadnji seji odbora za družbeni standard so člani iz vseh tozdov potrdili poročilo o poteku letovanja v našem prvem kolektivnem dopustu. Organizacija tega je bila težka, ob seštevanju vseh pozitivnih in tudi nekaj negativnih odzivov pa vendarle lahko prevlada zadovoljstvo.

V Kompasovih kapacitetah je letos letovalo 138 delavcev Laboda in 426 njihovih družinskih članov oz. sostanovalec. V naših lastnih počitniških kapacitetah pa je letovalo 125 delavcev Laboda in 368 družinskih članov oz. ostalih letovalcev.

In kaj pomeni kolektivni dopust po finančni plati?

»Stroški letovanja so bili v letošnjem letu povečani. Za 46 apartmajev smo plačali agenciji Kompas 38.146.709 dinarjev, delavci Laboda in njihovi družinski člani in ostali soletovalci pa so plačali za letovanje v teh apartmajih 8.385.000 dinarjev. Tovarni zdravil Krka smo v avgustu odprodali 20 apartmajev za letovanje njihovih de-

lavcev za 13.920.000 dinarjev. To pomeni, da nas je stalo letovanje okoli 15.840.000 dinarjev več, kot bi nas sicer, če bi letovali po ustaljenem načinu. Na račun predvidenih povečanih stroškov smo v planu za leto 1987 predvideli 15.000.000 dinarjev. Iz poročila je razvidno, da je strošek nekoliko večji, to pa zato, ker je nekaj delavcev letovalo več kot v prejšnjih letih, beremo v poročilu J. Muhiča o poteku kolektivnega dopusta.

K vsemu naštetemu pa moramo dodati še podatek, da je pred in po sezoni letovalo v naših kapacitetah tudi nekaj delavcev, ki so zaradi narave svojega dela morali ostati med kolektivnimi dopusti na delu (kar bo treba zagotoviti tudi v bodoče, saj določene naloge morajo teči) in da je letovalo tudi 23 naših upokoencev in 46 njihovih družinskih članov.

Kot vemo, smo v avgustu 20 naših apartmajev oddali tovarni zdravil Krka, v juniju in septembru pa smo oddali še 48 apartmajev.

UČINKI SO OČITNI

Vodilo, ki je prevladalo pri odločitvi za kolektivne dopuste, pa je predvsem ekonomske narave. Direktor tozda Commerce je odboru posredoval analizo učinkov prehoda na kolektivni dopust iz tega zornega kota:

»Vsak prehod na novo je težak, tako tudi kolektivni dopust za celo delovno organizacijo. Kljub vsem pomislekom pa moramo ugotoviti, da je bilo letos prvič v programu SB pokritje proizvodnje z jesensko kolekcijo brez težave in brez predelave tkanin, ki jih zaradi prehoda med sezonami dajemo v proizvodnjo, ker nimamo možnosti predelovati prodanih artiklov. Doslej smo si v prehodnem obdobju vedno nabrali 6 do 7 artiklov, proizvedenih na zalogo, ki so istočasno porinili prodane v kasne-

jši termin. Prav zato smo jesenske dobave pričakali mnogo boljše založeni kot prej in smo kljub izrazitim premikom na tržišču dosegli realizacijo, ki je daleč nad predhodno in tudi v primerjavi rasti realizacije s prejšnjim letom je prav za te mesece značilen večji skok realizacije, kot velja za celo leto:

mesec	86	87	indeks
VIII	696	2190	314
IX	1698	5072	298
I — XI	11074	25682	231

Ti premiki so seveda tudi omogočili zaporo sprejemanja dobav surovin med kolektivnim dopustom, saj so bile le-te koncentrirane v obdobju po dopustu in je s tega stališča prispevek k zmanjšanju zalog surovin več kot očiten. Le-te so sicer tudi zaradi drugih akcij količinsko skoraj prepolovljene v primerjavi z istim obdobjem lani.

Izredno veliko pa kolektivni dopust prinese na področju organizacijskih prihrankov v tozdu Commerce, kar se tiče dnevnih usklajevanj pri pripravi kolekcije, pripravi zaključevanja, odpreme, saj so v vsakem trenutku bili prisotni vsi člani dokaj širokega teama.

Prav tako ni bilo niti najmanj okrnjeno delo priprav dela v relaciji do proizvodnih tozdov.

V tozdu Commerce zato ocenjujemo uvedbo kolektivnega dopusta kot izrazito pozitivno potezo, ki pa posameznikom, vključno s predlagatelji vred, osebno sicer ne ustreza, vendar ne smemo dovoliti, da bi osebne interese postavljali med širše družbene, v tem primeru interese delovne organizacije Labod.

KAKO S KOLEKTIVNIM DOPUSTOM NAPREJ?

Dileme, ali bo ali ne bo kolektivnega dopusta, ni več. Ta bo in zato se bo treba nanj še bolj temeljito pripraviti. Da bi bili naši delavci na letovanju kar se da zadovoljni, sta Jože Muhič, vodja splošne službe, in predsednica odbora, Slavica Putrih, odgovornim delavcem v Kompaszu že posredovala naše pripombe. Za naprej so nam v Kompaszu ponudili še druge oblike letovanja, od polpenzijskega bivanja v hotelih do letalskih prevozov ali letovanja v klubu (z varstvom otrok, športnimi dejavnostmi itd.).

Naše odzive na te ponudbe bomo skušali dobiti prek vprašalnika, ki ga bomo izpolnjevali vsi delavci Laboda, in se nato na osnovi dogovorov odločali, kako širiti ponudbe za naprej.

Odbor pa je prisluhnil tudi večnim pripombam na preveliko število dni kolektivnega dopusta, ki je s planom za leto 1988 podaljšan za še en dan. Mlajšim delavcem zmanjkuje dopusta za lastne potrebe in tudi sicer je veliko pripomb.

Izpostavljeno je bilo razmišljanje, ali ni prav iz tega naslova bila kakšna »nepotrebna« bolniška. Premajhno število dni izven kolektivnega dopusta pa vpliva tudi na ozke možnosti kurativnega in tudi preventivnega zdravljenja. Odbor je govoril tudi o teh dejavnostih, kar pa je že vsebina posebnega sestavka. Dodajmo, le, da bodo tudi v bodoče potekala zdravljenja prek raznih zdravilišč, želeli pa bi spodbuditi tudi preventivni oddih, za kar imamo dovolj lastnih kapacitet. Te lahko v omenjene namene koristimo v pred in po sezoni, za širi-

tev preventivnega oddiha, za zimski čas, pa bi bilo potrebno še kaj postoriti (ogrevanje itd.)

LASTNE POČITNIŠKE KAPACITETE MORAMO ŠIRITI

Odbor je podprl pobudo za nadaljnjo širitev lastnih kapacitet. Že tri leta nismo uspeli v te namene izdvoji-

ti sredstev, zato bi bilo nujno v letu 1988 le združiti denar in kupiti vsaj eno novo enoto. Ponudbe so zanimive, še posebno vabljiva pa je Barbariga pri Pulju. Tu nastajajo novi objekti, ki so grajeni tudi za zimsko bivanje, poleg tega pa je tudi lokacija zaradi bližine najbolj sprejemljiva.

Ob seji odbora povejmo še, da so delegati podprli razmišljanje o nujni

širitvi lastnih kapacitet in o rednem vzdrževanju in vlaganju v že obstoječe objekte. Tu so Sromlje, ki čakajo na nekaj posegov, pričakovati je večjo investicijo na Ljubelju (mimogrede, ta je bil v lanske sezoni zelo zaseden in tudi Labod je svoje kapacitete v celoti izkoristil), nujna so nekatera dela na objektih na Lošnju in v Savudriji. Nekatera dela nas čakajo še iz »preteklosti«, saj zaradi premajhnih sredstev letos nismo uspeli realizirati vseh načrtovanih nalog.

Tako je tudi na področju letovanja, preventivnega zdravljenja in tudi kurative zopet denar tisti, ki zavira razvoj teh nujnih aktivnosti. Vendar bo kljub vsemu le treba najti obliko financiranja za to, da bomo ne le zadržali dosežen nivo, ampak tudi razvijali in širili načrtane poti pri skrbi za človeka.

Modni trendi za sezono pomlad-poletje 1988.

razdelitev združenih solidarnostnih stanovanjskih sredstev

Odbor za rekreacijsko-počitniško dejavnost in družbeni standard DO Labod je na svoji redni seji 9. 12.

1. tozd	Ločna	26. 11. 1987	za	1,000.000 din
2. tozd	Libna	24. 11. 1987	za	8,000.000 din
3. tozd	Delta	02. 12. 1987	za	10,000.000 din
4. tozd	Commerce	27. 11. 1987	za	20,000.000 din
5. DSSS		02. 12. 1987	za	9,000.000 din
skupaj:				48,000.000 din

Tozd Tip-top Ljubljana pa je pred sejo oddal svoje pismo stališče do natečaja.

Prvotno je odbor ugotovil in sprejel splošna stališča, in sicer:

— Da je po samoupravnem sporazumu resnično predvideno, da se natečaj razpiše samo enkrat letno in da je bil sporazum sprejet leta 1982. Od tedaj so se razmere spremenile, tako da ob sedanjih visoki inflaciji ni mogoče čakati, da bi stanovanjska sredstva izgubljala na svoji vrednosti, zato je potrebno sredstva čim hitreje razdeljevati. Sporazum pa bo potreben tudi dopolniti in spremeniti posamezna njegova določila. Odbor je tudi podprl ugotovitve in obrazložitev vlog, da je potrebno stanovanjska sredstva čim hitreje obračati, da bi se na ta način z našimi manjšimi sredstvi rešilo kar največ perečih stanovanjskih problemov.

— Ob letošnjem izjemnem primeru, ko smo sredstva izločili že ob periodičnem obračunu 30. 6. 1987, ker je novi zakon o celotnem prihodku in dohodku začel veljati 1. 7. 1987 (do sedaj se le-to ni zgodilo še nikoli), je odbor podprl razpis in čim hitrejšo razdelitev sredstev.

— Odbor je tudi podprl ugotovitve in obrazložitev, da je potrebno skupni solidarnostni fond na nivoju DO Labod obdržati in reševati vloge v skladu s samoupravnim sporazumom. Odbor je tako kot že na nekaterih prejšnjih sejah ugotovil, da imajo absolutno prednost vloge, ki so prispele na natečaj zaradi elementarnih nezgod, šele nato pa ostale vloge, med katerimi imajo manjšo prednost tisti tozdi oz. DSSS, ki svojih sredstev, ki so jih združili v sklad, še niso izkoristili, in šele nato vloge, ki so prispele na sklad zaradi pomanjkanja stanovanjskih sredstev v tozdu oz. DSSS. Vsekakor bi bilo slabše za delavce tozdv oz. DSSS, če bi sklad in izločenje sredstev ukiniteli, ker bi se na ta način odrekli tudi sredstev za stanovanjske namene, ki jih sedaj izločamo v ta sklad, iz katerega pa je bi-

1987 poleg drugega obravnaval tudi vloge, ki so prispele na natečaj za dodelitev stanovanjskih posojil tozdv oz. DSSS in stanovanjska posojila tudi razdelil. Na natečaj, ki je bil objavljen v glasilu Labod 4. 11. 1987, je prispelo 5 vlog, in sicer:

Na osnovi navedenih ugotovitev je odbor razdelil posojila v razpisani višini 33.000.000 din, in sicer:

1. tozd	Ločna	1,000.000 din
2. tozd	Libna	6,000.000 din
3. tozd	Delta	10,000.000 din
4. tozd	Commerce	10,000.000 din
5. DSSS		6,000.000 din

Posojila so bila tako razdeljena z naslednjo obrazložitvijo:

1. Tozdu Ločna za dodelitev stanovanjskega posojila Jožici Redek, ker ji je zgorelo gospodarsko poslopje in ker še nima dokončane gradnje stanovanjske hiše.

2. Tozdu Libna za nakup stanovanja za težji stanovanjski primer.

3. Tozdu Delta za doplačilo podražitev dveh stanovanj, ki so jih dodelili delavkama, ki sta imeli nerešeno stanovanjsko vprašanje že dlje časa.

4. Tozdu Commerce za podražitev enega dvosobnega stanovanja.

5. DSSS za podražitev enega enoinpolsobnega stanovanja.

S strokovnega stališča menimo, da je bila razdelitev stanovanjskih sredstev pravilna in dovolj utemeljena s tem, da je upoštevala vsa splošna stališča odbora.

FRANCI JURŠIČ

moda za čas, ki prihaja

Sestavni in nujni del poslovnosti je tudi ekonomska propaganda. Cilj te je informirati tržišče, ga opozoriti na določene posebnosti, skratka, pojaviti se v raznih medijih s tako ali drugačno predstavitevjo.

Labod je bil v zadnjem letu intenzivne prisoten v ekonomsko-propagandnih akcijah v različnih medijih. Slišati je bilo našo reklamo na radijskih valovih, na televiziji sta bili dve reklami s »poletno« in »jesensko« zgodbo, v raznih revijah in časopisih širom po Jugoslaviji smo bili kar redno prisotni.

Iz televizijske reklame pa so posneli in v številnih časopisih in revijah predstavili naše izdelke in naš Labod.

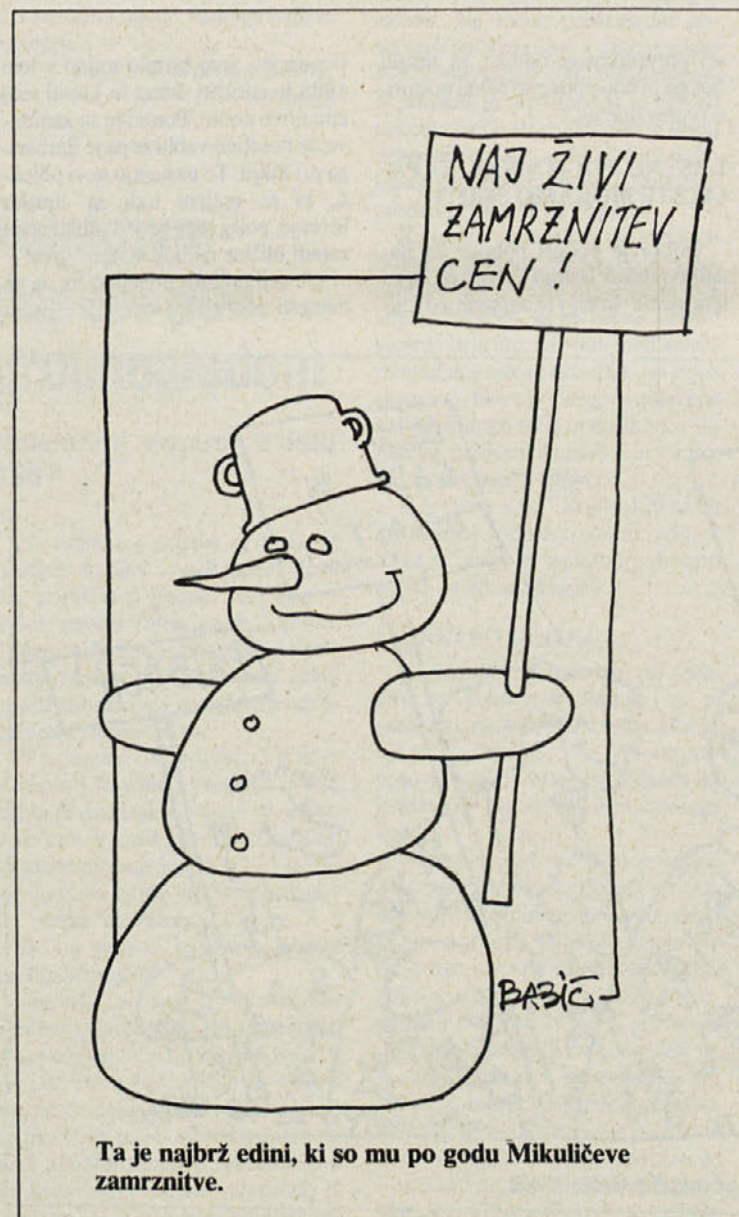
K tem močnejšim propagandnim akcijam smo dodali še sodelovanje v akciji »podarim-dobim« in dobili s tem prijetno predstavitev naših izdelkov. Predvsem Rifle nas je presenetil s svojo svečano obleko in tej ustrezno držo.

Razen slednje reklame nam je ostale izdelala agencija Peps inter media, s katero bomo sodelovanje nadaljevali tudi v prihodnjem letu. Z njihovo pomočjo smo naredili tudi koledar, ki je v stilu Labodovega image in naše usmeritve (modno in elegantno).

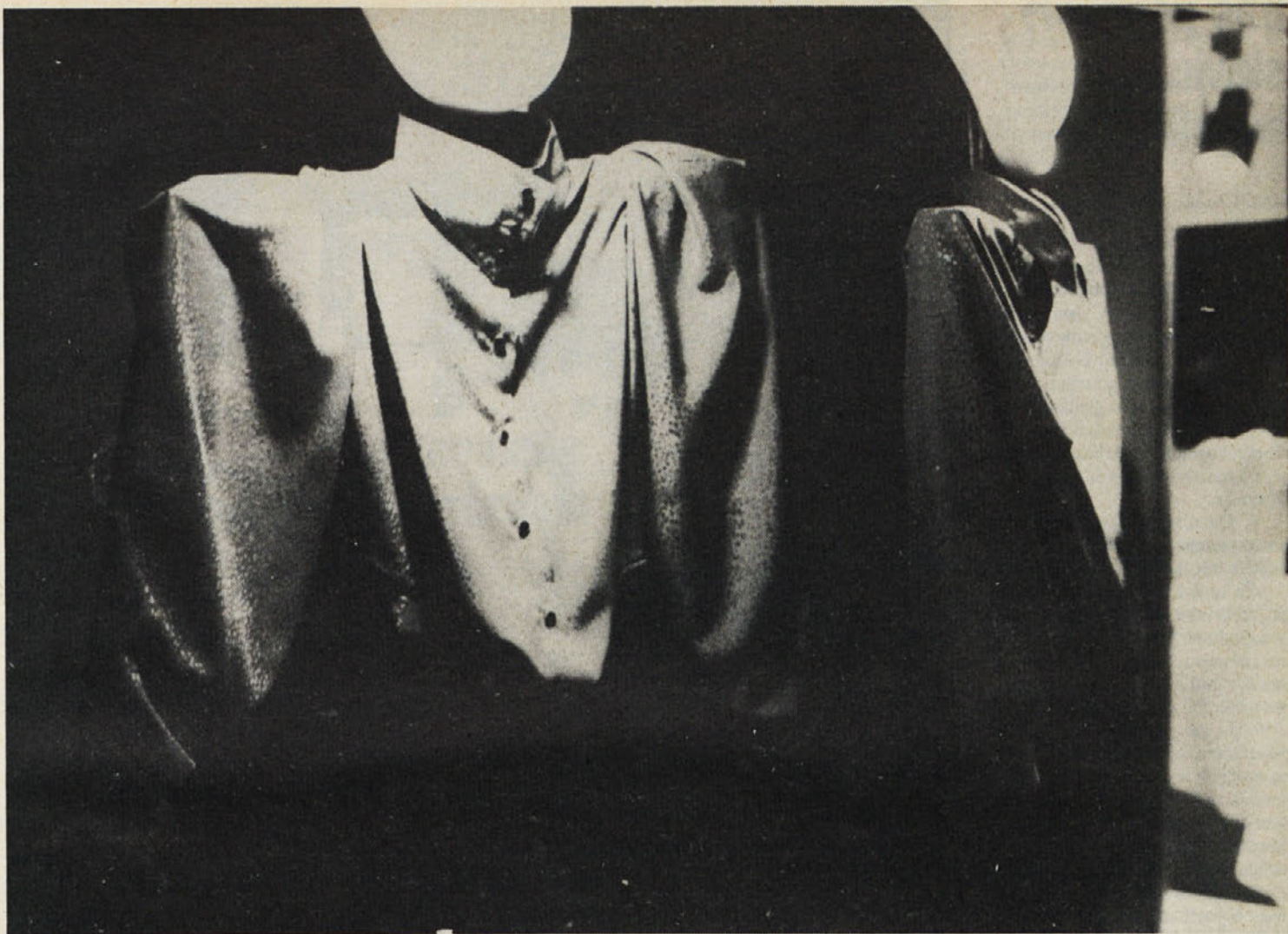
In kaj bo poleg koledarja še povsem našega, Labodovega, za novo leto? To so še čestitke, keramični labodki in pa nekaj rokovnikov. Prevladalo je mnenje, da se ne gre ponavljati s standardnimi darili, ki se pojavljajo več ali manj povsod. Zato se je Labod odločil za svoje čestitke in svoja darila, ki »diše« po našem imenu, po Labodu.

Že nekaj časa nazaj pogrešam naše prospekte. Ali bomo prihodnje leto kaj bolj poskrbeli za predstavitev naših izdelkov tudi po tej poti? Odgovoren za propagando, Lojze Kopina, pravi, da se žele predstaviti ob vsakem letnem času modne tendence, barve, stili in podobno, in vse to postaviti ob rob naši kolekciji.

Za enkrat je prevladala ideja, da bi temu posvetili štiri posebne številke glasila, ki bi bilo v teh primerih v barvah in povsem modno obarvano.

Ta je najbrž edini, ki so mu po godu Mikuličeve zamrznitve.

delež okolja pri zdravljenju alkoholika

Simbolično je november mesec boja proti alkoholizmu, nič pa ne bo narobe, če prenesemo vsebino tega tudi na december. Še posebno ne, ker je to predvsem čas rajanja. Rajanje pa si težko predstavljamo brez alkohola... Pa pojdimo nazaj na november, mesec praznika vina, saj Martin po prastari navadi spremeni mošt v vino, in hkrati mesec boja proti alkoholizmu. Končno je tudi prav, da to dvojje hkrati obravnavamo, kajti že od nekdaj je veljalo, da je pametno pitje (še posebno pitje vina) del kulture prehranjevanja in da prekomerno pitje nima prav nič skupnega s tem.

Že dolgo vemo, da je alkoholizem bolezen, še premalokrat pa ga znamo tako tudi obravnavati. Še posebno pereč problem je, če je alkoholu podvržena ženska, mati. Strahote, ki jih s seboj prinaša alkoholizem, so katastrofalne, tako za samega zasvojenca

kot tudi za družino in okolico. Zato mora tudi slednja, to je okolica in še posebno delovna okolica, prevzeti nase del odgovornosti za posluš pri zdravljenju oz. premagovanju alkoholizma.

Namerno podtikanje pijače, zafrkavanje, nesramno in zlonamerno preizkušanje volje itd. kaže samo na nezrelost okolja. Kajti alkoholik je bolnik in ob taki »podpori« delovnega okolja ne bo mogel premagati zasvojenosti. S tem mu delamo nepopravljivo škodo, pa ne le njemu, ampak vsem nam, saj je znano, kakšne izgube so zaradi odsotnosti z dela, kakšne posledice prinaša to, kolikšna je moralna in materialna cena zdravljenja...

Velik del dneva preživimo na delu, v službi. Če se tu dobro počutimo, če se skozi svoje delo lahko potrdimo, če smo v zdravem in humanem okolju, je seveda to velik porok za zmanjševanje pitja, in seveda tudi obratno. Ob morebitnih osebnih stiskah in razočara jih lahko neurejeni odnosi v službi še kako prilijejo olja na ogenj.

Z lažno solidarnostjo nekaj časa okolje štiti bolnika, s čimer mu seveda samo škodi, potem pa mu povsem obrne hrbet. Sledijo disciplinski postopki, dokazovanja, iskanja... čas pa teče. Namesto da bi vsi skupaj pravočasno pogledali resnici v obraz, zgublamo dragocene dneve in energijo za »dokazovanje krivde«.

Alkoholizem nekega delavca je problem njegove neposredne delovne okolice, njegovih samoupravnih organov (zlasti še disciplinske komisije, komisije za delovna razmerja in delavskega sveta), sindikata in drugih odgovornih, ne pa le problem socialne službe ali celo samo njegov lastni problem.

Zdravljenje alkoholika in njegova popolna vrnitev v življenje je možna le, če se zdravljenje začne pravočasno (pozneje je alkoholizem neozdravljiv socialni »rak«).

Zato ne gre »ščititi« alkoholika in njegove prekrške, ampak mu pravočasno pomagati k ozdravitvi. Vzorno sodelovanje delovnega okolja pri zdravljenju pa je velik porok za uspeh.

Zato se velja tudi v naših delovnih okoljih zamisliti o nalogi in vlogi delovnega okolja pri zdravljenju alkoholizma. Tukaj lahko tako sindikat kot tudi delavski svet, neposredni vodja in še kdo potrdi svojo zrelost in »odreagira« v dobro človeka, sodelavca in delovne organizacije.

Opravičilo

Obljubljeno nadaljevanje sestavka »Spremembe predpisov na stanovanjskem področju« smo danes zaradi stiske s prostorom izpustili, objavili pa ga bomo v naslednji številki.

naš pogovor: slavica bogolin

Ko človek pomisli na Sromlje, se spomni dobre domače hrane, čudovitih oeciv, veselega razpoloženja, svežega zraka... Skratka, same lepe občutke budi v nas spomin na tisti mirni, lepi in pristrčen košček naše zemlje. Kaj vse pa je potrebno postoriti, da steče vse tako gladko in sladko, pa je treba povprašati Slavico in Tonija Bogolina, ki skrbita za Sromlje, od nasadov prek hiše do kuhe in postrežbe.

— Deset let bo spomladi, odkar sta zaposlena v Labodu. Kako sta postala labodovca?

»Že ko sem se šolala, mi je oče dejal, da se bom morda lahko zaposlila v Labodu na Sromljah, kjer sem doma, pa sem se samo smejala, saj sem imela v mislih vse drugo. Po končani gostinski šoli v Novem mestu sem se poročila, po porodu pa sem začela iskati zaposlitev v raznih delovnih organizacijah v Krškem. Prošnjo sem poslala tudi v Libno, iz Laboda pa sem dobila odgovor, da bi me potrebovali na Sromljah. Že prvi dan sem delala od 6. ure zjutraj do desete zvečer. Doma so si mislili, da za mammo z dojenčkom to ni prav primerna služba. Ko pa se je po dveh mesecih zaposlil na Sromljah tudi Toni, moj mož, me je že bolj razumel.«

Iz te kuhinje prihajajo dobra domača hrana in čudovita peciva. Na posnetku Slavica Bogolin.

— Vajin delovni dan je drugačen od drugih ...

»Ko imamo goste ne vprašamo za sobote, nedelje, praznike ali uro, pozimi, ko je teh nekoliko manj, pa postorimo marsikaj v hiši pa tudi okoli nje. Je pa res, da je pozimi več zatišja,

kar gre na račun velikih obremenitev spomladi in v jeseni.«

— Gre torej za pravo kmetijo, saj imamo velik nasad sadja, tu je ribez, ki zahteva veliko negovanja, pa vinograd... Imamo tudi svoje domače vino in žganje.

»V desetih letih še nismo kupili žganja, ampak ga vedno sami pridelamo, imamo pa tudi lastno vino. Sicer je vinograd že star in bi bilo dobro dodati novejše, bolj plemenite trte. Pripravljamo tudi domače kompote, višnjevec in še marsikaj. Ta kmetija pa je seveda velika skrb ne le za naju, ampak tudi Muhiča in še koga. Treba je biti stalno prisoten, zato si tudi težko vzameva daljši dopust. Reševati je treba letino in preveč dela je vložnega, da bi potem tvegali kako napako ali zamudili ustrezen termin. Lani sva na primer tik pred neurjem uspela potrgati in rešiti marelice, če se spomnim le tega dogodka.«

— In sedaj pojdemo k tistemu najslajšemu — k dobri domači hrani...

»Vsi naši gostje naročajo domačo kuhinjo, naročajo to, kar se ne da dobiti v klasičnih gostilnah in restavracijah. To so razne domače juhe z domačo zakuho, 'restan' krompir, nad katerim so bili naši gostje iz Nemčije tako zelo navdušeni, razna drobna peciva in potice, pa sezonske jedi od kostanja do gobic, itd.«

— Za skupine je gotovo veliko priprav.

»Lahko rečem, da je za skupino nad 30 ljudi kar tri dni dela. Prvi dan je priprava prostorov, vnaprej spečem kruh in pecivo, pripravim zakuhe, naslednji dan je kuha in strežba, nato pa pranje, pospravljanje itd.«

— Imeli ste raznorazne obiskovalce, med temi tudi nekaj politikov, veliko tujcev itd. Seveda pa je gotovo največ labodovcev.

»Vesela sem vsakega gosta in za vse se želim najbolj potruditi. Sprva sem imela veliko tremo, sedaj pa je

Toni in Micika Bogolin pravita: »Na hitro en posnetek, ker nimava časa...«

minila, saj sem videla, da so vsi ti „pomembni“ ljudje še kako preprosti in prijetni. Vesela sem, če so gostje zadovoljni, kakšna pohvala pa me še posebno razveseli. Reči pa moram, da sem posebno vesela naših, labodovih gostov. To je končno naš rekreacijski center in zato ga morajo delavci Laboda kar se da uživati.«

— Ob večjih skupinah vam pomaga tudi Micika, ki smo jo tudi »vzeli za svojo«.

»Mi trije smo stalna ekipa, le ob zelo redkih in izrednih priložnostih, ko smo imeli 150 gostov, smo dobili še dodatno pomoč.«

— Vas kdaj kdo pobara za recept, ali za dodaten kos potice?

»Ja, tudi to je bilo. Precej receptov sem že dala, ko pa je s kuho težko. Ne posreči se vedno, če se še tako trudiš. Vendar smo sedaj že dobro uigrana ekipa in delo nam kar lepo teče. Na srečo dobivam od naših gostov predvsem pohvale in zares redki so, ki so kdaj izrazili kakšno pripombo.«

— In kaj od vsega, kar zajema vaše delo, najraje počnete?

»Težko je reči, saj rada kuham, rada postrežem goste, mislim pa, da se najbolj sprostim, kadar delam zunaj. Ko mi ni treba misliti na to, kako se bom obnašala, kako bom postregla, ko mi ni treba misliti na cene in sproti računati. Skratka, delo v naravi me razveseli in sprosti, takoj za tem pa že pogrešam goste in se jih znova razveselim.«

— Letos ste imeli veliko obiskov, saj so se rednim vsakoletnim akcijam pridružili še komercialni dnevi. Kako bo pa za novo leto?

»Pred novim letom imamo napovedanih nekaj skupin, vesela pa sva s Tonijem, da nam do sedaj še ni bilo treba delati za Silvestra. Muhič nama v teh primerih stoji ob strani, da lahko ta družinski praznik tudi midva preživiva z najinimi starši in otrokoma, ki ju drugače zaradi narave dela bolj malo vidiva. Taka pozornost pa nama tudi veliko pomeni.«

Hvala za pogovor in srečno novo leto!

tekmovanje v namiznem tenisu

Ločna, in še posebej obema direktorjema, kar naj bo spodbuda tudi ostalim.

Zaradi majhne udeležbe tekmovanje ni potekalo ekipno, ampak so tekmovali le posamezniki.

Rezultati pa so bili takile:
1. mesto: Marjan Vodopivec, tozd Commerce
2. mesto: Tone Kostanjšek, Commerce (prodajalna Krško)
3. mesto: Marjan Unetič, tozd Libna (komisionar)

Vsem trem iskrene čestitke, enako vsem, ki so tekmovali.

Ob zaključku tekmovanja smo se dogovorili, da bo naslednje leto v Novem mestu in da bi skušali pritegniti prav vse tozde.

ANICA BAZNIK,
MARIJA ŠTAMPFELJ
tozd Libna

dobrodošlica

*Zakaj si ti prišel v naše hrame?
začudi se iskreno star rogač.
Lizunov kup imam na spiski,
pa priti mora tudi tat, stiskač,
ne ti, bedak,
ki si večno brez potrebe bil v stiski,
da skoraj si ostal brez hlač.
In prav nazadnje so raja vredne le velike riti.
A ti si naš. Ker pekla si že vaje,
tepec ti zabiti.*

JOŽE BRAČIKA

Z željo, da bi obnovili lepe stare čase, ko smo se labodovci srečevali na raznih športnih tekmovanjih ali, bolje rečeno, srečanjih, smo v tozdu Libna v novembru organizirali prvo tekmovanje v namiznem tenisu med tozdi Laboda.

Žal se vabilu niso odzvali delavci mnogih tozdov, zato velja še posebna pohvala tozdu Commerce in tozdu

Lani je tozd Tip-top pripravil prirčno novoletno srečanje otrok delavcev Tip-topa in enote Commerce, na katerem je nastal tudi ta posnetek z Dedkom mrazom.

OBLEKE ZA NOVOLETNO NOČ

toaleta za novoletno noč

Najdaljša noč v letu je tudi ena izmed redkih priložnosti za nošenje razkošnejših, svečanejših oblek. Kajti večerne obleke se zopet vračajo v vsem svojem sijaju in razkošju.

Kot se za svečane priložnosti spodobi, so le-te predvsem v črni barvi ali pa razkošno zlato ali srebrno lesketajoče. Črne obleke so iz muslina, sate-na, organdija... iz najboljših tkanin, skratka.

Odkrivajo ramena, hrbet, dekolte in v nekaterih primerih tudi kolena, ali pa segajo prav do tal. Vse — kratke in dolge večerne obleke — pa poudarjajo telo in so bogato okrašene predvsem z nakitom.

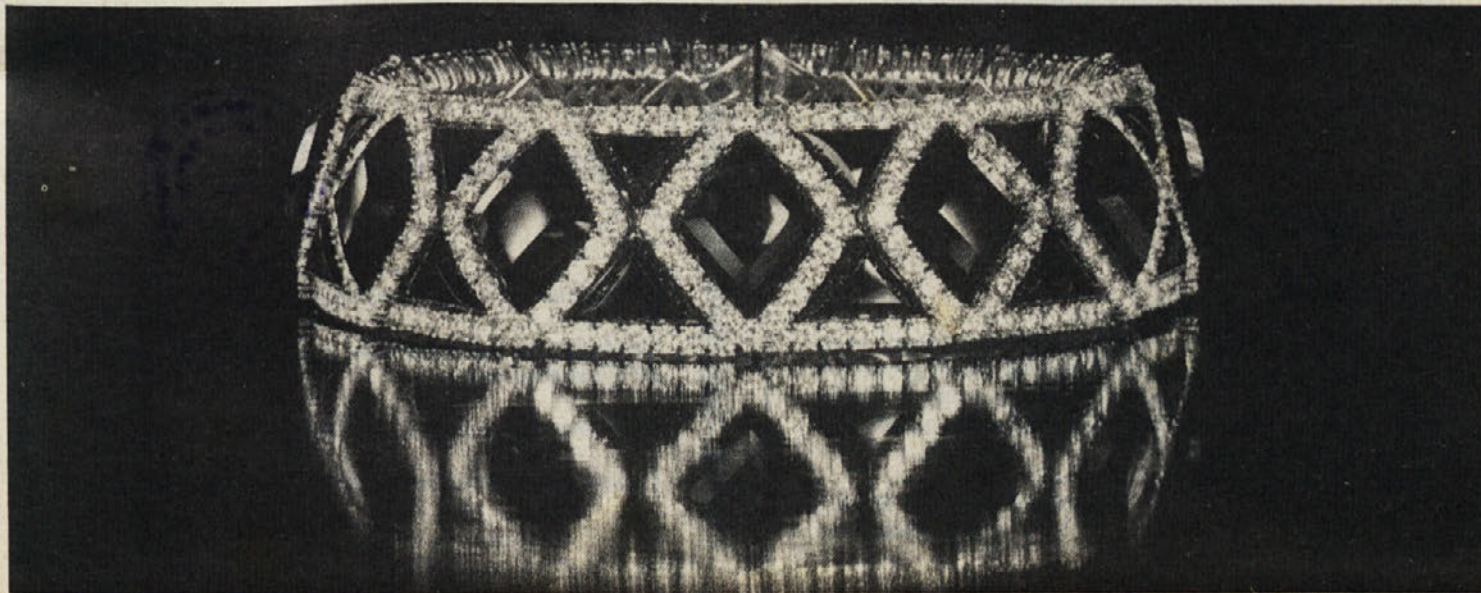
Seveda pa bo ta lepa večerna obleka dobila pravo podobo šele ob primerni frizuri, čevljih, torbici itd. Lasje morajo biti oblikovani v velne ali speti po zgledu frizur, kot so jih nosile filmske dive veselih in razkošnih šestdesetih let. Tudi v lasih so okraske, od nakita do tilastih pentelj. Vsekakor pa mora biti frizura ob večerni obleki tudi svečana in predvsem drugačna kot tista, ki jo nosimo čez dan.

Torej bodo ženske stopile v novo, 1988. leto bolj elegantne kot doslej, svečanejše in predvsem bolj ženske.

I. B.

Uspešen duo MOULIN ROUGE se je letos kar nekajkrat predstavil v Labodovih oblačilih.

»Država je obljubila, da bo razbremenila naše gospodarstvo. Misliš, da bomo to takoj čutili...?« —

»Seveda, dohodka sem že razbremenjen...«

pohvale smo vedno veseli...

Bregar Minka
Ob žici 3/78
Ljubljana

SUKNO
Industrija volnenih izdelkov
Zapuže
Mojca Arih

Sporočam vam, da sem prejela blago, za katerega sem prosila. Vam in Labodu iz Novega mesta se za tako hitro izpolnitev moje prošnje lepo zahvaljujem.

V sedanjem času taka poslovnost, kot ste jo pokazali vi, še bolj preseneča, zato še enkrat hvala lepa.

Tovariški pozdrav!

Ljubljana, 24. 11. 1987.

V ROKE TOV. NACETU PRAZNIKU

ZAHVALA

Vzgojno-izobraževalni zavod Piran
TOZD CENTER ZA KOREKCIJO SLUHA IN GOVORA
PORTOROŽ

Št.: 181/87

Datum: 26. 11. 1987

P. n.
»LABOD«
Tovarna oblačil
c. herojev 29, Novo mesto

ZADEVA: Zahvala

V procesu usposabljanja otrok je poleg vzgojno-izobraževalnega dela velik poudarek na razvijanju delovnih navad, ročnih spretnosti in domačih opravil. Zato nam je material, ki ste nam ga dali, še kako dobrodošel. Tako ste tudi vi pripomogli, da poteka proces usposabljanja pestro, zanimivo in kvalitetno.

Hvala za sodelovanje in lepo pozdravljeni!

POMOČNIK RAVNATELJICE:
prof. Ljudmila Likar

poceni smučanje na zelenici

Zima je tukaj in smučarji so že vsi nestrpni. Vendar je to danes že drag šport, zato je pričakovati, da bo za smuko na Zelenici oz. za bivanje v našem domu Panorama na Ljubelju veliko zanimanje. Cena bivanja za delavce Laboda in njihove družinske člane bo v tej zimski sezoni 2.000 din (ne glede na starost člana) in 3.000 din za vse ostale letovalce. K temu znesku je treba prišteti še 200 din turistične takse in 20 din dnevnega zavarovanja. Celodnevna smučarska karta na Zelenici je za več kot pol cenejša od ostalih smučarskih kart, kar je zopet doseženo prek članstva v Počitniški skupnosti Krško, znaša pa 3.500 din. Poudariti je treba, da je to cena za goste v Panorami.

nove knjige — 30 odst. ceneje

STROŠKE POŠTNE PLACHA ZALOŽNIK.

ZLATA PRAVILA ŽIVLJENJA, BESTSELER, NAMESTO 4.900 LE 3.430 DIN.

DESET PRAVLJIC DARJE LENARDIČ, NAMESTO 2.800 SAMO 1.960 DIN.

O LJUBEZNI, ZBIRKA IZREKOV, NAMESTO 3.390 SAMO 1.960 DIN.

DR. MAREK LENARDIČ, EKOLOGIJA IN INDUSTRIJSKA DRUŽBA, BESTSELER, NAMESTO 3.300 SAMO 2.310 DIN.

KNJIGE NAROČITE PO POVZETJU NA NASLOV: prof. Darja Lenardič, Moste 34, 64274 Žirovnica

Šopek modrosti

Nič, kar nam kdo lahko odvzame, ni našega.

Če bi lahko naredil, da bi se me ljudje bali, bi raje naredil, da bi me imeli radi.

Brez navdušenja so tudi najboljše moči uspavane.

Upanje je v glavnem slab vodnik, je pa dober sopotnik.